

דפים ו - ז

ט. בכור בהמה - מאימתי מונים לו שנה לענין זמן הקרבתו / אכילתו?

מבואר בגמרא שבכור תם מונים לו שנה משעה שנראה להרצאה - בן שמונת ימים. ובעל מום - משעה שנולד. ודוקא כשידוע שכלו לו חדשיו והיה מותר לאכלו מיד כשנולד, אבל לא ידוע שכלו חדשיו - מונים לו מהיותו בן שמונה ימים, שאז יצא מכלל נפל ומותר באכילה.

א. בירושלמי מבואר שאף בכור תם מונים לו משנולד (ומובא בתור"ד).

ב. נולד תם ונפל בו מום בתוך שנתו; כתבו התוס' (וכן הוכיח הש"ך מכמה ראשונים) שמונים לו מהיום השמיני שרק אז נראה להקרבה. ויש חולקים וסוברים שמונים משנולד (עפ"י רבנו ירוחם; טור יו"ד שו), עכ"פ בזמן הזה שגם קודם שהומם לא עמד להקרבה (עפ"י ברכי יוסף).

ג. מבואר בתוס' שאין מדובר בדוקא על איסור לא תאחר [שאינן ברור אם זה שייך לענין נתינה לכהן] אלא על מצות אכילתו בתוך שנתו.

דף ז

י. א. לאלו דברים אחד בניסן הוא ראש השנה?

ב. כמה ראשי שנה הם?

א. במשנה שנינו: אחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. ובברייתא מנו דברים אחרים: ראש השנה לחדשים [שניסן הוא הראשון לחדשי השנה. והסיק רבינא: דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו מדברי קבלה למדנו. והביאו כמה מקראות מנביאים ומכתובים המורים שניסן הוא ראשון לחדשים], ולעיבורים [ופירושו: להפסקת עיבורין, שעד ר"ח ניסן רשאים לעבר את השנה הקודמת, משנכנס ניסן שוב אין רשאים, וכעדות רבי יהושע ורבי פפייס - שלא כדעת הסוברים שאין מחליטים לעבר אלא קודם פורים], ולתרומת שקלים [- להביא קרבנות הציבור מהתרומה החדשה, גזרה שוה חדשי השנה - חדשי השנה]. ויש אומרים אף לשכירות בתים, שאם השכיר 'לשנה זו' אפילו לא עמד אלא באחד כיון שהגיע אחד בניסן עלתה לו שנה [לאפוקי השכיר 'לשנה' - מונה שנים עשר חדש מיום ליום].

תנא קמא דמתניתין וכן תנא קמא בבריתא, חולקים וסוברים שהקובע הוא אחד בתשרי (כן פירש ופסק הר"ף בתשובה ריב, והובאה גם ב'פאר הדור' קסט). ויש אומרים שלחכמים מחשבים שנה מיום ליום (עפ"י ריטב"א, וע' רשב"א כאן ובנדרים סג. חו"מ שיב; שפת אמת).

ב. לשיטת רבי מאיר ישנם ששה ראשי-שנה: אחד בתשרי, אחד בניסן, אחד באלול, אחד / ט"ז בשבט - כמפורט במשנה. וכן ט"ז בניסן - ראש השנה לעומר (- התר חדש במדינה), ובששה בסיון - ראש השנה לשתי הלחם (- התר חדש במקדש). וכן לרבי שמעון ישנם ששה, אלא שבמקום אחד באלול יש לו ראש השנה אחר; ט"ז בניסן - ראש השנה לרגלים.

[תנא דמתניתין לא שנה ט"ז בניסן ו' בסיון - אם משום שלא מנה אלא את המתחילים מהלילה (רב פפא), או אלו שאינם תלויים במעשה כלשהו (רב שישא בריה דרב אידי), או שהתנא מנה רק ראשי שנים החלים בראש חדש. רב אשי].

ורבי שסתם המשנה, נקט כרבי מאיר לענין מעשר בהמה (א' באלול), וכרבי שמעון לענין בל תאחר (ט"ו בניסן), נמצאו לדבריו שבעה ראשי שנים.

קב

מתי מעברים את השנה - נתבאר בסנהדרין יא-יב.